Alg?lanan Beden Okuryazarl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Beden Okuryazarl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16745

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Beden Okuryazarl??? Ölçe?i, bireylerin kendi fiziksel yetkinlikleri, motivasyonlar?, özgüvenleri ve hareketle ilgili bilgi düzeyleri hakk?ndaki alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu özel çal??ma, ölçe?in faktör yap?s?n?n **Türkiye** örneklemine yönelik s?nanmas? ve Türkçeye **uyarlama** sürecini kapsamaktad?r. Ölçek, özellikle beden e?itimi ö?retmenlerinin mesleki yeterlilikleri ve beden okuryazarl???na yönelik ki?isel inançlar?n? de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu, geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? kar??lay?p kar??lamad???n? belirlemeyi amaçlam??t?r.

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n korunup korunmad???, **faktör analizi** yöntemleri kullan?larak test edilmi? ve beden e?itimi alan?ndaki ara?t?rmac?lar için güvenilir bir ölçüm arac? sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Alg?lanan Beden Okuryazarl???, Beden E?itimi Ö?retmenleri, Uyarlama, Faktör Analizi, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Süleyman Munusturlar, Gökhan Y?ld?zer.

Amaç

Alg?lanan Beden Okuryazarl??? Ölçe?i'nin temel amac?, beden e?itimi ö?retmenlerinin kendi beden okuryazarl??? düzeylerine ili?kin alg?lar?n? bilimsel ve sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu özel uyarlama çal??mas?n?n amac? ise, ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyarak Türkçe konu?an ve Türkiye'deki e?itim kurumlar?nda görev yapan **beden e?itimi ö?retmenleri** örnekleminde geçerli?ini ve güvenirli?ini test etmektir.

Bu çal??ma, ulusal düzeyde beden e?itimi programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemede kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme arac?n?n literatüre kazand?r?lmas?n? sa?lam??t?r.

Yap?

Ölçek, psikolojide ve spor bilimlerinde giderek önem kazanan **Beden Okuryazarl???** (Physical Literacy) kavram?n?n alg?lanan boyutunu ölçmektedir. Beden okuryazarl???, sadece fiziksel becerileri de?il, ayn? zamanda hareket etme motivasyonunu, özgüveni, fiziksel aktivite bilgisini ve fiziksel aktiviteye kat?l?m? ya?am boyu sürdürme yetene?ini içeren çok boyutlu bir yap?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, bireyin bu bile?enlere sahip olma derecesini kendi bak?? aç?s?yla (alg?lanan düzeyde) de?erlendirmesini istemektedir. Yap?sal olarak, ölçek genellikle bili?sel, duyu?sal ve davran??sal alanlar? kapsayan alt boyutlara ayr?lmaktad?r, ancak uyarlama çal??mas?nda test edilen faktör yap?s?, orijinal ölçe?in boyutlar?n? Türkiye ba?lam?nda do?rulamay? hedeflemi?tir.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisi do?rudan belirtilmemi? olsa da, Munusturlar ve Y?ld?zer (2020) taraf?ndan yürütülen bu **uyarlama** çal??mas?, ölçe?in faktör yap?s?n?n s?nanmas?na odaklanm??t?r. Bu süreç, öncelikle **Yap? Geçerli?i** (Construct Validity) analizlerini içerir.

Yap?lan analizlerde, ölçe?in Türkiye örnekleminde orijinal yap?s?yla tutarl? bir faktör yap?s? sergileyip sergilemedi?i incelenmi?tir. Genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak modelin veri uyumu (fit indices) de?erlendirilir ve ölçek maddelerinin kuramsal alt boyutlara uygun ?ekilde yüklendi?i gösterilir. Bu analizler, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi eksik olmas?na ra?men, bir uyarlama çal??mas?n?n temel ad?m? olan güvenirlik analizleri bu çal??mada gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, alt boyutlar ve toplam ölçek puan? için bu güvenirlik katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas?, Alg?lanan Beden Okuryazarl??? Ölçe?i'nin Türk örnekleminde güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Munusturlar ve Y?ld?zer'in (2020) çal??mas?, ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkiye örneklemine yönelik s?nanmas? ba?l???n? ta??maktad?r. Bu, çal??man?n metodolojik oda??n?n **Faktör Analizi** oldu?unu aç?kça göstermektedir.

Uyarlama sürecinde, öncelikle ke?fedici faktör analizi (KFA) veya do?rudan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) uygulanm??t?r. Amaç, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk beden e?itimi ö?retmenleri popülasyonunda da geçerli olup olmad???n? istatistiksel olarak kan?tlamakt?r. Ba?ar?l? bir faktör analizi, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler ve ara?t?rmac?lara ölçek puanlar?n? güvenle yorumlama imkan? sunar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynak verilerde derecelendirme biçimi belirtilmemi?tir. Tipik olarak, psikometrik alg? ölçekleri 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim Profesyonelleri (Ö?retmenler)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Çal??an Beden E?itimi Ö?retmenleri)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Türkiye'deki çe?itli illerde görev yapan beden e?itimi ö?retmenleri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, ka??t-kalem veya çevrimiçi anket format?nda uygulanabilir. Puanlama, genellikle maddelerin Likert ölçe?i üzerinden toplanmas?yla yap?l?r ve yüksek puanlar, alg?lanan beden okuryazarl???n?n yüksek oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Beden Okuryazarl???, Munusturlar, Y?ld?zer, Beden E?itimi, Ö?retmen, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Süleyman Munusturlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Çal??mada belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: suleymanmunusturlar@eskisehir.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Süleyman Munusturlar (Eski?ehir Teknik Üniversitesi veya ilgili kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar(lar)dan izin al?nmas? önerilir. Sorumlu yazar?n ileti?im bilgileri mevcuttur.

Ücret: Akademik çal??malar için genellikle ücretsizdir, ancak kullan?m ko?ullar? sorumlu yazar taraf?ndan belirlenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l? (Uyarlama): 2020

Kaynaklar

Munusturlar, S., ve Y?ld?zer, G. (2020). Beden e?itimi ö?retmenleri için Alg?lanan Beden Okuryazarl??? Ölçe?i'nin faktör yap?s?n?n Türkiye örneklemine yönelik s?nanmas?. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 35*(1), 200-209. doi: 10.16986/HUJE.2019049146

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: algilanan-beden-okuryazarligi-olcegi-toad.pdf

Alg?lanan Beden Okuryazarl??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri (sorular?) sa?lanmam??t?r. Maddeler için yay?mlanan makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM